

Joutsan valtuuston Kokoomusryhmän ryhmäpuheenvuoro/ Valtuusto 12.12.2022

Valtuuston puheenjohtajan pyytämänä ryhmäpuheenvuorona valtuustokauden tähänastisesta toiminnasta kunnassa, hallintosääntöesityksestä ja talousarvio/taloussuunnitelmaesityksestä vuosille 2023 – 2025 esitämme seuraavaa.

Valtuustokausi alkoi poikkeuksellisesti vasta elokuun alusta 2021. Ryhmien välisten neuvottelujen mukaisesti tärkeimmistä luottamushenkilöpaikkajaoista päätettiin toukokuun 2023 loppuun. Ensi keväänä asiaan palataan.

Kuntastrategia saatiin päivitettyksi. Siitä tuli pilakuvineen hyvin Joutsan poikkeuksellisuutta kuvaava suunnitelma. Tarkastuslautakunnalla lienee vaikeuksia arvioida sen toteutumista.

Joutsa on muutenkin ollut ”toista maata”. Muista keski-suomalaisista kunnista poiketen, Joutsa olisi halunnut hankkia maakuntaan Asteri-tiedonhallintajärjestelmän. Onneksi Joutsan edustaja sairaanhoitopiirin valtuustossa ei kuitenkaan vaatinut päätöstä toteutettavaksi.

Hyvinvointialueuudistus on suuri helpotus kunnalle. Puolet henkilöstöstä ja yli 60% budjetista poistuvat ensi vuoden alusta. Kunnanhallituksen puheenjohtaja on ponnekkaasti käynyt lähes yksin neuvottelut vähentyvän työmäärän aiheuttamista muutoksista johtavien viranhaltijoiden tehtäviin. Lopputuloksena päädytään siihen, ettei palkkausta vastaavasti alenneta. Positiivisena seurauksena on, että heidän työpanostaan voidaan nyt laajentaa uusiin haasteisiin, kuten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, avoimuuden lisäämiseen kunnan toiminnassa, elinvoiman edistämiseen, kotouttamiseen ja keskusta-alueen uudismuotoiluun kuten uimahallirakentamisen suunnitteluun.

Kunnanhallitus on kiitettävästi huomionnut henkilöstön jaksamisen vapaaehtoisilla työsuhde-eduilla ja omaishoitajia sekä vanhusväestöä tukevilla hyvinvointia edistävillä ilmaispalveluilla. Testamenttivarojen käyttämistä vanhusväestön ja omaishoitajien tukemiseen on syytä edelleen jatkaa.

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala kunnassa on toiminut erinomaisesti. Tästä esimerkkinä todettu Lukion korkea taso. Myös sotapakolaisten vastaanottoon on jo valmistauduttu tehokkaasti.

Teknisellä lautakunnalla on ollut paljon työtä, josta se on selvinnyt kiitettävästi. Monet toteutetut rakennushankkeet, vuokrasopimukset ja infran ylläpito ovat sujuneet mallikkaasti. Erilaisten läjitysten ja maa-ainesten ottamisen vahtimisessa riittää työtehtävää vielä jatkossakin.

Vahvuudesta poistuva perusturvalautakunta on säästänyt kunnan rahoja jopa uhmaten STM:n ja Aluehallintoviraston määräystä asumispalvelusetelien arvon korottamisesta Joutsassa. Hyvinvointialue säästää myös alussa, koska se ottaa käsittelyyn setelihinnat vasta maaliskuun 2023 loppuun mennessä.

Toimielimet ovat säästäneet runsaasti esittelijöiden työaika, kun eivät ole vaatineet kuntalain edellyttämiä perusteluja vastauksissa lukuisiin oikaisuvaatimuksiin.

Hallintosääntöesitykseen ryhmä ottaa kantaa kokouksessa erillisellä puheenvuorolla.

Talousarvioesitykseen 2023 ja taloussuunnitelmaan 2024 – 2025 ryhmä esittää kantanaan seuraavaa: TA 2023 on saatu näyttämään lievästi ylijäämäiseltä. Maallikon näkövinkkelistä tulos on outo, kun samalla kunnan velat lisääntyvät 2,7 miljoonaa euroa eli 15,7%. On ilmeistä, että korkomenot kasvavat enemmän kuin TA:ssa on ennustettu, jolloin myös 2023 TA tulee olemaan alijäämäinen kuten 2024 – 2025. Vuoden 2022 TA-suunnitelmassa oli vuodelle 2024 suunniteltu 7%:n nostoa kunnallisveroon. Onneksi se on nyt poistettu 2023-2025 esityksestä.

TA-esityksessä vuodelle 2024 - 2025 on ristiriita arvioiduissa verotuloissa. Yhteenvetotaulukossa s. 6 verotuloiksi vuonna 2024 on ennustettu 8,675 M€ ja 2025 yht. 8,809M€. Sen sijaan sivulla 7. **Toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi** kerrotaan verotulojen kasvavan vuonna 2024 100.000€ ja vuonna 2025 vielä 600.000 € ja molemmat vuodet muuttuvatkin ylijäämäisiksi tuloslaskelmaan verrattuna?

Konsernin tiedot tulisi esittää perusteellisemmin. Mahdollinen kriisikuntamenettely käynnistyy konsernialijäämän perusteella.

Investointien ilmaantuminen ja samojen poistuminen eri vuosien suunnitelmista on häiritsevää. Ilmeisesti investointeja tulisi harkita syvällisemmin perustellen.

Virkamiesten tekemä TA 2023 ja Taloussuunnitelma ovat läpäisseet kunnanhallituskäsittelyn ilmeisen vaivattomasti ilman muutoksia. Valtuustoseminaarissa ei ollut käsiteltävänä lopullista esitystä. Siten valtuustolla ei tosiasiallisesti ole mahdollisuuksia enää ennen vuoden vaihdetta tehdä muutoksia esitykseen. Siksi ne voidaan ryhmän käsityksen mukaan hyväksyä yhdellä nuijan kopautuksella ja jättää niiden toteutuminen Herran haltuun.